

SZERENCSÉS GYURKA

Volt egyszer egy ember s egy felesége neki. Annyira mentek ketten, hogy rendes időben egy gyermekük született.

Úgy hívták, Gyurka.

Jóféle gyermek volt Gyurka. Példája a bölcseknek már zsenge korában. Kicsivel beérte s kézen-közön felnőtt. Magához való ésszel is rendelkezett. A dolgot nem szerette, igaz; de ezt Isten akarata szerint, az apjától örökölte.

Addig s addig, hogy legény lett belőle.

Vándorlásra adta magát. De csak akkor látta meg, hogy milyen a világ. Az egyik háztól ugyanis elküldték, a másikonál nem adtak neki enni, a harmadiktól dologgal riasztották el.

Valami vén székellyel találkozott egyszer.

- Hó! - mondta neki kurtán, mert fárasztotta a sok beszéd.

Az öreg megállt s ráhunyorított:

- Te ki vagy, hogy nekem úgy "hógatsz"?

- Én álomfejtő.

- Álomfejtő? No ügyelj, mert attól bűdösödik a hal - mondta a székelly.

Még egyet-kettőt mondtak egymásnak, de nem találtak össze, s tovább mentek.

Ekkor egy úr jött s Gyurka felbízta:

- Ejtsen el egy piculát, hogy kapjam meg!

- Eredj s dolgozzál! - felelte az úr.

Erre otthagya őt is s elment s lefeküdt az erdőben egy fa alá. Aludt hét esztendeig s akkor valami kutyák felriasztották. Morgott nekik Gyurka, hogy még aludni sem lehet ebben a világban s elindult ismét.

Elért egy faluba, s ahogy vánszorgott keresztül azon, hát az egyik kapuban, valami rovásos széken, módosan üldögél egy ember.

- Nem kell magának egy szolga? - kérdezte Gyurka.

- Gyere s állj bé! - mondta az ember.

Megegyeztek, aztán jóllaktak s ittak reá.

Másnap szántani küldte két ökörrel Gyurkát a gazda. Ő kiment, s egész nap döglődött a falu végén, s este hazament.

- Mennyit szántottál? - kérdezte az ember.

- Fel én az egészet - felelte Gyurka.

Így szántott három napig szájjal. Akkor titkon kiment a gazda, s észrevette a nagy csalást. Nem szólott semmit Gyurkának, csak egy kutyát adott másnap melléje.

Kimentek négyen ismét a földre. Gyurka leállította az ökröket s ismét le akart feküdni, hogy szántson, de amint ezt tette volna, hát a horgasinába jól beléharapott a kutya.

- Bolond vagy-é? - nézett a kutyára Gyurka, de az eb nem tágított.

Erre felállott a legény, s így szólt:

- A kutymarás nem jó, de a munka olyan sincs.

Azzal kirázta a tarisznyát, s a szalonnát is odavetette a kutyának.

- Isten maradjon veletek! - köszönt az ebédelő kutyának és a két ökörnek, s ismét elbaktatott a világba.

Bolygott elé s hátra valami hét esztendeig. Akkor olyan álmodot látott, hogy kicsi isten lehet, csak akarni kell. A kezeit hátra tette tehát, mint a kitalálók, s szép leptiben megindult egy óriás mezőn keresztül. Egyszer elért egy nagy folyóhoz, s annak a partján leült. Olyan erősen kezdett gondolkodni, hogy sült el belé a feje. Amikor mégis látta, hogy semmit sem tud kitalálni, eleresztette magát, mint a többi tárgyak a világban. Szemlélődött s várta, hogy a nagy természet mutassa meg, mitévő legyen.

Így üldögélt napnyugtáig, amikor nagyot csobbant a víz. Lassan arra nézett, s hát kacagó halak játszadoznak. Egy pillantás alatt megkívánta létüket; s bízva az Istenben is, hirtelen befordult a vízbe, mint a csutak. Nyomban érezte, hogy a farka megnőtt s meg a lebernyegek is az oldalán. Úszni kezdett tehát s folyton csak vizet ivott volna, mint az igazi halak.

- Ha én nem vagyok hal, akkor senki! - mondta örvendezve s még sebesebbre fogta az úszást. Nem telt belé két perc s már seregestől körülvették a kicsi s a nagy fürge halak. Hideg, gyilkos szemekkel nézték s azután marni kezdték.

- Hé, testvérek! - mondta Gyurka, de a szavával sem javított semmit a dolgon. Erre fújni kezdte mérgesen a vizet s menekült a part felé, ahogy csak tudott. Ott szárazra vetette magát s talpra támaszkodott.

- Isten veletek! - köszönt a halaknak is, majd ismét hátratette a karjait, hogy kitaláljon valami egyebet, s megindult.

Mendegélt az áldott napon, amíg a víz leszáradt róla. Akkor újból lefeküdt s látni kezdte az álmokat, egyiket a másik után. Valami hét esztendőt aludt által emígy, de akkor érezni kezdte, mintha rágná a két fülit valami. Mozdulni akart s hát bajosan megy. Kinyitotta a két látóját s

hát a leforgó esztendők alatt úgy felverte körülötte a helyet a fű s úgy befonta őt is, hogy a legénykedés nehezeére esik. Kiáltott egyet s nyomban hat nyúl szökött ki a feje mellől. Erre gondolt ő is egyet s mozgatni kezdte az orrát s a két fülét: s egy pillantás alatt olyan baknyúl lett belőle, mintha aranyfűvön nevelkedett volna. Örömeben toppantott a jobbik lábával s erre nyomban egy másik nyúl került valahonnét melléje.

Éppen javában barátkoztak, amikor feltűnt egy fegyveres ember.

- Gyere, fussunk! - szólott Gyurkának a másik.

- Fusson más - mondta Gyurka, mert nem szerette pazarolni az erejét. Erre a másik elfutott, ahogy csak tudott. Ő pedig megmozgatta kacagva a bajuszát, rögtön két lábra állott s kivetette a mellét is, mint aki legény a talpán.

Megindult ismét s ment, mendegélt.

Egyszer érkezett egy gyönyörű egyenes útra, s amikor kilenc nap és kilenc éjjel folyvást egyet ment azon, leült nyugodni egy kőre. Itt kiült egy telet s egy tavaszt egy helyben, s a nyár derekán éppen indulni akart újra. Előretette az egyik lábát és elnézett az útvonalon előre. De akkor meglátott valami leányt, amint igen kellemesen mozgott messze. Fiatal lehetett, mert gyorsan aprított, s a fejét peckesen hordta.

Gyurka érezte, hogy egyszerre megfutamodik benne a vér. Rég az ideje, hogy nem látott volt efféle igézetes népet. S legalább ezt az egyet nem akarta elszalasztani.

A feje berregni kezdett, mint a motor. A két karját meglebegtette, a lábát behúzta maga alá, s hát abban a percben egy fecskemadár lett belőle.

Felrepült, s keringeni kezdett a leány feje felett.

- No, Gyurka, most csirikolj! - biztatta magát, s kezdett énekelni. Egy kicsi idő múlva akkora bátorságot vett, hogy a leány vállára szállott. Ott berzengetni kezdte a tollát, s nagy gyönyörűségében folyton énekelt, miközben a leány nagy szeretettel simogatta.

Egyszer aztán a tenyerébe vette a leány s bétette a kebelébe.

- Helyben vagyok! - örvendezett Gyurka, és rebesgetni kezdte a tollát. Aztán végső helyet keresett magának. Amikor azt megtalálta, lustán magára húzta takarónak a szerencsét és álmodozni kezdett.

Ma is ott álmodozik bizonyosan. Jobb helyet a földön nem is találhatott.